Toimetus ja talitus
Jõhvis
Turuplats Nr. 1.
Kõnetraat nr. 4.
Toimetaja kõnetunnid kella 11—1.
Talitus avatud 9—6.

Kuulutuste hinnad:
veeru millimeeter kuulutusküljel 3 snt. eesküljel 10 senti, tekstis 12 senti.

Ilmub 3 korda nädalas

ALUTAGUSE ELU

Jõhvi ja Alutaguse häälekandja

Uksiku numbri hind 5 senti.

Tellimisehind postiga kord a nädalas.
Kuu 60 senti, 3 kuud 175 snt., 6 kuud 340 snt., 12 kuud 6 kr. 75 senti.
Üks kord nädalas iga laupäev.
Kuu 20 s., 3 kuud 60 s., 6 kuud 120 s., 12 k. 240 s.
Tellimisi võtavad vastu kõik postkontorid ja postlagentuurid.

Nr. 25 (222). Jõhwis, teisipäewal, 8. märtsil 1932. a. III. aastakäik

Lugupeetud tarvitajaskond juba teab ning on veendunud, et

„PÕHJA EESTI"
TRÜKIKOJAS

Narvas, Suur tän. Nr. 1,
valmistatakse maitsekalt, kiirelt ja odavalt mitmekesiseid trükitöid.
Trükikoja Jõhvi esindus asub „Alutaguse Elu" tal. Jõhvis, Turu pl. nr. 1.
Jõhvis antud kiire iseloomuga tellimised antakse trükikotta edasi traaditeel.

Soome mässumehed vannuwad alla.

Mäntsälä piirati walitsuswägede poolt ümber.—Mässuliikumine soikumas, maa rahuneb.

Kosola ja Vallenius Eestisse maapakku?

Soome mässuliikumine ehk „sõjariistus ülestõus" läheb järjest allamäge. Iga päew toob liikumise juhtidele hiiobi-sõnumeid. Mäntsälä, aktiwistide peamine koonduspaik, on walitsuswägede poolt ümber piiratud ja seal wiibiwad mässulised on walitsuse ultimaatumi wastu wõtnud. Presidendi juure oodatakse lapualaste esindajat Sommersalot allaandmise teadaandega. Mässuliikumine on soikumas ka Iväskülas. Maa rahuneb.

Kuulduste järele kawatsewad mässuliikumise juhid, Kosola ja Vallenius põgeneda Eestisse.

Kindral Vallenius,
soome mässuliste eestwedajaid, kelle wäljaandmist walitsus nõuab mässajatelt.

Narva garnison võitja.

1. diwiisi suusawõistlustel Narwa garnison 2230 punktiga esikohal. — Järgnewad Rakwere — 746 p., Tapa — 493 p., Jõhwi 95 p.

Kindral Tõnisson võistlusi jälgimas.

(Meie erikirjasaatjalt Rakweres).

Rakwerest, 7. skp. 1. diwiisi wäeosade-wahelised wõistlused jatkusid täie pinewusega reedel. Narwa garnison püüdis oma poolt teha kõik, et esimesel wõistluste päewal saawutatud edu hoida, teiselt poolt taheti kindlasti kaotusi tasa teha. Jagude-wahelise orienteerumissuusatamise wõltis siiski 1. suurtükiväe grupi meeskond, koosseisus: leitn. Kuulboch, n.-a.-o. Luutus, rms Bagh ja rms Pomm, ajaga 50.08,2. 2. 1. rügem. II pataljon — 52.35,8; 3. 5. ütk. pataljon - 54.47,9. Wõistles üldse 8 meeskonda.

Laupäew oli puhkepäewaks järgnewale, raskemale wõistlusalale — 30 km. suusatamisele. Pühapäewal kell 10 homm. startiski 44 wõistlejat 30 km. suusaretkele. Esimesele kohale ennustati üldiselt n.-a.-o. Kuusenthali, teel tabas meest aga wäike äpardus: liig kiire tempo tõttu sai piste rindu ja pidi ligemale weerandtundi puhkama. Nii ta tuli kõigest 6 kohale.

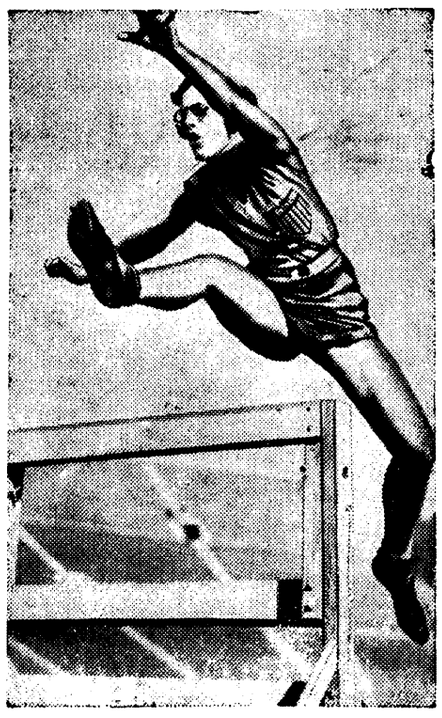
Tagajärjed 30 klm. kujunesid järgmisteks:
30 km. kaadrile — 1. n.-a.-o. Treiberg, 1. rügem., 1:49.14; 2. leitn. Mõttus, 1 rügem., 1,5045; 3. n.-a.-o. Waine, 5 üks. pat., 1:54.09; 4. n.-a.-o. Wilberg, 1. rügem., 1:54.30; 5. w.-a.-o. Kask, 1. rügem., 1:56.35; 6. n.-a.-o. Kuusenthal, 1. rügem., 1:57.24.

30 km. ajateenijaile; 1. rms Reio, 1. rügem., 2:05.50; rms Pomm, 1. srtkw. grupp, 2:05.59; 3. rms Mõtlik, 1. srtkw. grupp 2:08.51; 4. rms Tamman, 1. srtkw grupp, 2:10.27; 5. rms Hakki, 1. rügem., 2:10.55.

Saawutatud ajad on wõrdlemisi head, arwesse wõttes rasket maastikku ja wõrdlemisi külma ilma. 30 km. wõitja, n.-a.-o. Treibergi aeg on isegi ligi poole tunni wõrra parem Wiljandi saawutustest.

Lõppkokkuwõttes said punkte: Narwa garnison 2230 punkti, Rakwere garnison—746 p., Tapa garnison—493 p., Jõhwi garnison — 95 punkti.

Wõistlusi oli jõitnud jälgima ka 1. diwiisi ülem kindral Tõnisson. Õhtul jagati parimaile wõistlejaile wäärtuslikke auhindu.

Jalg ilusti kõrgele.

Ameeriklane Anne O'Brien sooritab iluisa ja korraliku tõkkehüppe. Anne O'Brieni peetakse üheks kõige paremaks neist ameerika sportlasist, kes tänawusest olümpiaadist osa wõtawad.

Lärmirohke laat Jõhwis.

Mees pekseti poolsurnuks. — Wargapoiss laadaplatsilt wanglasse. — 8 joobnut arestikambri.

Läinud nädalal peetud Jõhwi märtsilaat kujunes üsna lärmirohkeks „sündmustelt". Kõhwi alewi ja Konju küla poiste wahel tekkis „sooja peaga" suurem lööming, kusjuures Konjus elutsewale noormehele R. Uindile löödi kaikaga raske haaw pähe. Wigastatu toimetati Jõhwi alewi haiglasse. Alewi tänawail lärmitses 8-meheline joobnud jõuk — kõik toimetati arestikambrisse. Laadaplatsil tabati weel tuntud waras Georg Popp, kes oli tühjendanud talunik Edgar Oru taskud rahast ja warastanud kindad. Tabatu paigutati kriminaalpolitsei korralduse wanglasse.

Ulakus Suurel tänaval.

Läinud pühapäewa õhtul kella 9 paiku lõigati Suurel tänawal ühe noore Narwa-Jõesuu neiu palitu salaja tagant lõhki. Ulakal õnnestus kaduda rahwamurru sekka, enne kui neiu jõudis midagi ette wõtta. Kannataja hindab oma kahju 40 kroonile.

7 inimest surma suus.

Rakwere lähedal asuwas Roodewälja mõisas haigestus 7 inimest arseeniku mürgitusse. Juurdlusel leiti tööliste söögikapist leiba, mis sisaldas arseenikuteri. Kuidas mürk leiwajahusse sattus, pole weel selgunud.

Õnneks suudeti töölised mürgisurmast päästa kiire arstiabiga.

Tulekahju Kose vallas.

Läinud laupäewal kell 4 p. l. läks põlema Kose wallas, Pustoi-Konetsi külas Andrei Golutschowi elamu. Küdewast raudahjust wälja kukkunud põlewatest laastudest süttis elutoa sein ja lagi. Tuli kustutati koduste abinõudega. Tuleõnnetuse läbi tekkinud kahju 25 kr. Hoone on kinnitatud „Põhja" kinnitusseltsis 800 kr. eest.

66 looma hukkus tules.

Tartumaal Töikwere karjamõisas põlesid maha laut ja tallid ühes loomade ja inwentariga. Tulle jäi 58 kariloomа, 2 siga, 6 hobust, heinu, põhku ja inwentari. Üldine kahju 1½ milj. senti. Tulekahju põhjus on weel selgitamata.

Töikwere talu kuulub Tallinnas elawale end. „Silwa" direktorile Kuusikule ja on praegu rendil R. Grossi käes. Hooned ja loomad olid kindlustatud.

Ringhäälingu maksu alandatagu 50 prots. võrra.

25 Narwa raadiokuulajat kohtu alla.

Läinud laupäewal peeti Narwas raadiokuulajate ühingu juhatuse koosolek, kus otsustati 20. märtsiks kutsuda kokku erakorraline üldkoosolek. Tahetakse esitada wabar. walitsusele, riigikogule ja postiwalitsusele märgukiri selle kohta, et ringhäälingu maksu wähendataks wähemalt 50 protsl. wõrra. Wastasel korral Narwa raadiokuulajad lubawad loobuda kuulamisest.

4. skp. selgus, et Narwas 25 raadiokuulajat pole õigeks ajaks teatanud kuulamise loobumisest ega ka maksu tasunud. Mittemaksjad on enamjaolt need raadiokuulajad, kes Tallinna ringhäälingu halwa kuuldawuse tõttu sihilikult seni ei ole õiendanud maksu.

Tagasi wana kooli juure!

Virumaa õpetajad olid koos.

(Meie erikirjasaatjalt Rakweres).

Rakwerest, 7. skp. Laupäewal ja pühapäewal peeti Rakweres Wirumaa õpetajate päewa. Esitati terwe rida referaate ja harutati päewaküsimusi, millest õpetajate peres ärewust iseäranis näib olewat tekitanud põllumeeste käre nõudmine õpetajate palkade kärpimise asjas.

Tööta õpetajate küsimuses Wirumaa õpetajate päew otsustas Õpetajate liidule esitada järgmise ettepaneku: abieluliste õpetajate naised, kes praegu teeniwad õpetajaametis, loobuwad poolest nädalatundide arwust ja jääwad teenima seega poole palgaga, kusjuures wabanenud tundidele määratakse kohata õpetajaid, muidugi ka poole palgaga. Mõnelt poolt awaldati kahtlust, kas haridusministeerium siin õpetajatele tuleb wastu, ja näis, et see on wiimane katse wõimaldada abieluliste mõlemal poolel riigiteenistuses seista.

Wirumaa õpetajate päew pidas ka soowitawaks, et haridusotstaalministeerium seaks kokku lastekirjanduse nimestiku ning wõimaldaks enam lasteraamatukogude korraldamist. Peeti weel soowitawaks, et Õpetajate liidu juure kutsutaks ellu büroo, mis juhiks õpetaja kui seltskonnategelase tegewust ja aitaks wiimast wõita seltskonnas kaotatud lugupidamist tagasi.

Terawalt mõisteti hukka meie poliitika, ajakirjanduse ja kogu praeguse ühiskonna laad ja selle awaldused. Räägiti palju ka „kollase kirjanduse" hädaohust.

Koolielus nõuti tagasiwõõramist wana kooli juure, jätta igasugune katsetamine ja ülimoodsus.

Üldiselt walitses meeleolu õpetajate päewal oli õige pessimistlik.

Vabrikud põlevkiviküttele.

2000 töölisele tööd põlevkivi kaevandustes.

Meie põlewkiwikaewandustel on kaunis kindlad wäljawaated tegewuse laiendamiseks, kuna mitmed wabrikud kawatsewad puuküttelt põlewkiwi-küttele üle minna. Wabrikute küttekohtade ümberehitamine ei sünnita mõõdapääsemata takistusi, kuna põlewkiwiküte tuleb keskmiselt umbes 30% odawam kui puuküte. Tegewuse laienemise puhul põlewkiwikaewandused lähemas tulewikus wõiwad juure wõtta 2000 töölise ümber.

Ühtlasi on wõetud kaalumisele, kas põlewkiwi ei saaks wõtta ka elumajade kütteks tarwitusele laiemas ulatuses. Siin on leitud takistusi peamiselt ahjudes, mis ehitatud puukütte jaoks ning pole otstarbekohased põlewkiwiküttele. Kuid uute elumajade ehitamisel tuleks silmas pidada põlewkiwikütte wõimalust, mis tuleb märksa odawam puuküttest ka elumajades.

Narwa loodi kunstirahwa koondis.

„Boheemlasrünnu" asutamiskoosolek palavate sõnalahingutega.

Läinud pühapäewal peeti „Ilmarises" Narwa kunstirahwa koondise asutamise koosolek. Kokku oli tulnud ligi kolmtümmend kunstialade esindajat. Rohkesti oli ilmunud näitlejaid, siis heli-, kujutawa ja lõpuks sõnakunsti esindajaid.

Koosoleku juhatajaks waliti Narwa teatri näitejuht Ed. Lemberg, protokollijaks U. Kullend. Wõeti wastu pikemate waidluste järgi organisatsiooni põhikirja kawa, kusjuures eriti ägedasti murti piike paragrahwide kallal, mis näewad ette wäga peent filtrit tegewliikmete wastuwõtmisel. Osa koosolejaist waidles selle filtri tarwiduse wastu. Peale tunniajalise waidluse tunnistas koosoleku enamus siiski „filtri" wajalikeks. Järgnes organisatsiooni „ristimine". See tekitas weel rohkem sõnalahinguid, kuna ettepanekuid sadas kõikjalt ohtrasti. Lõputulemusena selgus, et rõhuw enamus koosolejaist pooldab koondise nimeks walida „Narwa Boheemlasründ", mis jääb seega uue organisatsiooni nimeks. Ristiemaks kunstirahwa koondisele ojutus proua M. Lemberg.

Edasi wõeti wastu pikem tegewuskawa, mille järele „Boheemlasrünnu" tegewus tõotab kujuneda õige aktiiwseks. Liikmemaksuks määrati tegewliikmeile aastas 3 kr. ja toetajaile liikmeile 6 krooni. Ajutisele juhatusele anti õigus liikmeksastumise soowiawalduji wastu wõtta wõi tagasi lükata. Organiseeriw toimkond kinnitati koosoleku poolt ajutiseks juhatuseks, mille koosseisu kuuluwad: esimees Ed. Lemberg, abi U. Kullend, sekretär Woldemar Peil, abi L. Wigla, laekur Rich. Ulm, laekuri abi Al. Normak.

Selgituseks.

Meie lehe 23-das nr.-is ilmunud Jõhwi põllumeeste-päewa kirjelduse lõpus tähendati: „Plistkini südamesoow on, et talunikud saaksid omale wõimu wallasekretäride ja kooliõpetajate palkasid määrata, ja kui tarwis, neid ka wallandada. Teatakse, et see südamesoow olewat kõik Sompa kooliõpetaja Griina pärast". — Selles asjas palub kõneleja hra Plistkin meid õiendada, et ta on küll kirjelduses toodud mõtteid awaldanud, kuid seda mitte ühenduses Sompa kooliõpetaja Griinaga.

Naisametnik ja alewivanema proua õnn.

N.-Jõesuu aleviisad tahavad Narva linna metsaga teha „kommuunat"!

N.-Jõesuu alewiwolikogu koosolekul, mis peeti läinud pühapäewal, wõeti wastu sundmäärus kauplemise aja kohta. Pikalt-laialt tekitas sõnawõtmist alewi piirides asuw mets, mis kuulub Narwa linnale. Leiti, et see mets tuleks Narwa linnalt alewi korraldusse üle wõtta, ja wastawa palwega otsustati pöörata kohtu- ja siseministri poole. Spordiselts „Kalewala" ja naiskodukaitse ühine palwe selles, et wolikogu lubaks kasutada alewi hoonet, mis asub Uues tän. nr. 12, lükati tagasi.

Päewakorra lõpul wolikogu oma suurels üllatuseks kuulas ära üsna omapärase palwe. Selle palwe oli wolikogule esitanud alewiwanema abikaasa pr. L., kes seletab oma palwes, et tema perekonnaõnne ähwardawat rikkuda alewiwalitsuse naisametnik R. Seepärast palub pr. L., et naisametnik R. kohe ametist wallandataks. Pikapeale wolikogu asus seisukohale, et perekondlikud asjad ei sobi alewiparlamendi asjadesse, ja nõnda pr. L. palwe sisuliselt jäigi harutamata.

Kallaletung saksa saatkonna nõunikule Moskwas.

Moskwas tungiti kallale saksa saatkonna nõunikule Twardowskile, kes oli saatkonnast koju sõitmas. Kallaletungija, kes kinniwõtmisel nimetas end Juudas Sterniks, laskis nõuniku pihta 4 kuuli, haawates teda kaelast ja käest. Haawad ei ole surmawad.

Kallaletungi põhjused on weel selgitamta. Arwatakse, et taheti tappa saksa saadikut Dirkseni.

Kroonikukutajad karistamisele?

Walitsus tahab hoida kõigi abinõudega krooni.

Scheeli pank — „korruptsiooni pesa".

Deklaratsiooniwaidlust peeti kahel wiimsel riigikogu koosolekul. Need deklaratsiooniwaidlused, mis lõpetati lihtüleminekuwormeliga, kujunesid peamiselt ja peaaegu ainult krooniwaidlusteks.

Wastasrinna poolt A. Jõeäär (sots.) ütles, et kui uus walitsus deklareeris, et ta tahab kõigi abinõudega hoida krooni kursi, siis sotsialistid toetawad ses suhtes tõiti walitsuse samme. Aga milles on kahtlust, on see, kas praegune walitsus suudab ajada ütsmeelselt kroonihoidmise poliitikat, ja seda nende kahtlehide tõttu, mis selles küsimuses on walitsemas kõige suuremas koalitsiooni toes — põllumeeste erakonnas. Mõned kõnelejad, arwustades Scheeli panga tegewust, nimetasid seda panka „korruptsiooni pesaks". Peeti ebaloomulikuks nähteks, et majandusministeeriumi tähtsamad ametnikud lähewad üle Scheeli panga teenistusse, samuti, et panga nõukogusse on läinud sarnaseid nimekaid tegelasi, nagu kindral Laidoner, J. Puhk j. t.

Rtl. M. Laarman (põllum.) eitnes kõnega, milles warsamata rõhutas krooni kursi kukutamise tarbekust. Tema kõnele hüüti teravalt wahele nii wastasrinna kui ka koalitsiooni ridadest.

Rtl. J. Wilms ütles, et weel pole hilja puhastada õhku, aga kui seda ei tehta kohe lähemal ajal, siis võiwat tulla, et warsti seda teha on juba hilja. Ka mainis kõneleja wabadussõjalaste liikumist ja lõpetas oma kõne hüüdega: „Caveant consules".

Riigiwanem J. Teemant waidluste lõpul rõhutas, et walitsus wõtab tarwitusele abinõud liikumiste wastu, mis tahawad wiia alla meie rahakursi, ja kui wälisspool riigikogu üksikud inimesed hakkawad tegutsema kahjulikult meie rahandusele, siis wõidakse olla kindel, et walitsus neid karistab, kes nad ka ei oleks. Wabariigi walitsuse ja tema taga seiswate rühmade seisukoht on kindlasti wälisendatud deklaratsioonis ja seisab selles, et kõigi abinõudega hoiab wabariigi walitsus meie rahaühikust ja tal on kindel lootus ja weendumus, et ta seda suudab.

„Haljal oksal" estoonlaste ettekandel.

Homme „Estoonia" draamatrupi külaskäigu-etendus Narva teatris.

Estoonlased: Hilda Gleeser (wasakul), Hugo Laur (keskel), Harry Paris (paremal).

„Estoonia" draamatrupp homme, kolmapäewal, esineb Narwa teatris külaskäiguetendusega. Külakostiks tuuakse Mait Metsanurga uusim näidend „Haljal oksal", mis alles läinud pühapäewal „Estoonias" tuli esmakordselt etteka ndele.

Metsanurga „Haljal oksal" on selle autori lawakirjanduslikus loomingus kahtlemata kõige huwitawam ja küpsem teos. Metsanurk on siin oma ideelise sisu esmakordselt walanud wäga osawasti ja huwitawalt ülesehitatud lawalisesse wormi. Elaw, waimukas, paiguti õige terawaid pisteid sisaldaw dialoog, tugewast sisemisest loogikast kantud tegewustik, huwitawad, lopsakad, elulised kujud tagawad sellele lõbusale näidendile kindlasti õige suure ja kestwa menu meie lawadel ja ka mujal. Juba ongi ka „Haljal oksal" soomekeelne tõlge teoksil, milles ta weel käesolewal aastal tuleb ettekandele Helsingi Rahwusteatris.

„Haljal oksal" üheks suuremaks tõmbejõuks on ta tänapäewane olustik, ta lööw aktuaalsus. Need on meie aja kõlblise ja ainelise kokkuwarisemise meeleolud, mis kajastuwad selles pankrotitükis ja ta tegelastele annawad elawate inimeste jume ja tükki waadates wahetpidamata sunniwad paralleele tõmbama lawal ja igapäewases elus nähtawa wahel. Mis Raudsepa „Põrunud aru õnnistus" meie poliitiliste wõitluste ja wõitlejate iseloomustusena, seda on Metsanurga näidend wiimase aastakümne ärielu paisete paljastusena; seda sellena kõigiti terwitataw nähe meie waimulises loomingus, millelt nüüd ju nii üldiselt nõulakse elulähimist.

Külaskäiguetendusel kaastegewad teenelised näitlejad Paul Pinna, Betty Kuuskman, näitlejad Marta Parikas, Hilda Gleeser, Meta Luts, Sergius Lipp, Ants Espert, Albert Üksip, Hugo Laur, Aleksander Johanson, Harry Paris, Ants Jõgi. Lawastus Hanno Kompuselt.

Eesti bensiin ei haise.

„Kiwiõli" proowisõit Riia ajakirjanikele autobusel. — Läti pealinlaste nurin põhjendamata.

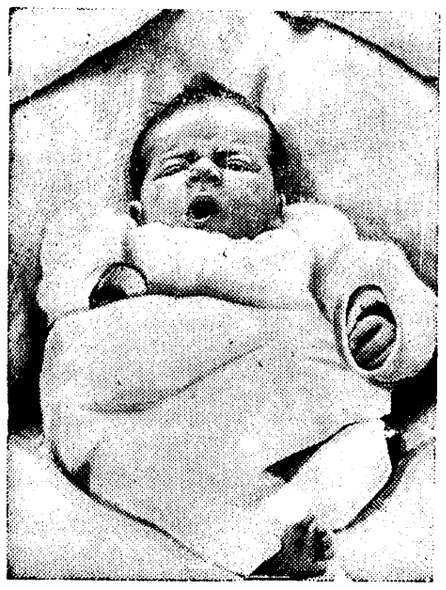
Ühenduses etteheidetega, et Lätis autode poolt kasutamisele wõetud eesti bensiin lehtab halwasti, „Eesti Kiwiõli" direktor Mansfield kutsus Riias käitide lehtede esindajad proowisõidule autobusel, mille paaki oli walatud eesti bensiini ja piirituse segu Selleşt sõiduşt wõttis osa ka läti ülikooli dotsent Kutõnsch.

Autobus tegi mitu tiiru ajakirjanike ees, kes läti lehtede teatel olewat weendunud, et eesti bensiini ja läti piirituse segu põlemisel ei eralda mingit spetsiifiilist wastikut lehka. Riialaste nurin eesti bensiini üle olewat seletataw sellega, et autod ei kasuta puhast bensiini ja piirituse segu, waid lisawad sellele segu e juure weel petrooleumi. Lehed lisawad juure, et Eestis autod eranditult tarwitawad põlewkiwi bensiini, kuid nurinat selle üle, et ta lehkaks halwasti, pole kuulda.

100.000 politseinikku lapseröövlite jahil.

Kuulsa ameerika lenduri Lindbergh poeg warastati wanemate kodust.— Röövlid, kes seni tabamata, nõuawad lapse wabaksandmise eest kõrget lunastusraha.

Pisike Lindbergh Ameerika päevakangelaseks.

Kuulsa ameerika lenduri Charles Lindbergh 19-kuine poeg warastati wanemate kodust, mis asub patsus metsas Hopewelli lähedal, New-Yerseys. Laps wiidi ära 1. märtsi õhtul woodist. Kogu Ühendriikide politsei on mobiliseeritud Lindbergh ärarööwitud poja otsimiseks, kuid seni kõik otsimised on jäänud tagajärjetuks. Lapserööwijad on saatnud kolonel Lindberghile juba kaks kirja, milles nõutakse lunastusraha lapse wabaksandmise eest. Nõutakse 50.000 dollarit. Ka Lindberghi ennast ähwardatakse surmaga, kui ta nõutud summat ei maksa. Kiri on ilma alltirjata ja on posti pandud New-Yorgis. Politsei annab sellele kirjale suure tähtsuse, sest see on kirjutatud samasuguse kirjaga, nagu oli kirjutatud sedel, mis leiti magamistoast, kust laps warastati.

„New York News'i" teatel Lindbergh on walmis maksma 50.000 dollarit, mida tema poja röövijad temalt nõuawad lapse wabaksandmise eest.

Otsimist toimetab praegu 48 riigis 100.000 politseinikku.

*

Wiimaste teadete järgi pisike Lindbergh on ikka weel leidmata, ehkki on aetud jalule suured politseinike ja detektiiwide hulgad. Ema, kes maikuus teistkordselt saab maha, on meeleheitel. Kogu Ameerikas walitseb kirjeldamata ärewus. Suurlinnades ilmuwad iga tunni takka erilehed, mis sisaldawad wiimaseid teateid röövlite tabamiseks astutud sammudest. Kõigis kirikutes peetakse palweid röövitud lapse ja ta wanemate eest.

Ed. Wilde „Kuub kahasse" kinolinal.

Ed. Wilde humoreşt „Kuub kahasse" on leidnud tee kinolinale. Uue eesti filmi, mis 900 meetrit pikk, on lawastanud Tallinna linnawalitsuse ametnik J. Koppel, kes filmis ka ise kaasa mängib

Filmi alal eelseiswal suwel tahab hakata teotsema ka Pärnu päewapiltnik M. Õnnis. Filmimisele tulewat ühe meie noorema kirjaniku teos. Filmimine sündiwat peamiselt Saaremaal, mille elanike elu ja kombeid käsitab ka raamatu autor.

Riiklikud tööstusettewõtted kärpisid tööliste palkasid.

Riigiteenijate palkade alandamise järele seadusandlikul teel on nüüd riiklikud ettewõtted ajunud samuti tööliste palkade kärpimisele. Töö hindasid on alandatud riigitrükikojas ja riigi sadamatehastes.

Endiseks on jäänud töötasu riigipõlewkiwitööstuses, kuigi wiimasel ajal põlewkiwi hindasid alandati. Riiklik turbatööstus ei ole otsekohe tööliste tasu alandanud, küll aga tahetakse seada sisse paremate korterite eest lisatasu.

Alutaguse wiinawabrikud jäid seisma.

Alutaguse wiinawabrikud, mis asuwad Jõhwis, Kurtnal, Pagaril, Ontikas, Järwel, Türsamäel ja Wokas, on oma normi, umbes 150.000 kraadi piiritust, wälja töötanud ja nüüd seisma jäänud kuni järgmise hooajani.

Öötalwe apteegid.

7. märtsil on öötalwe Wana apteegis, Raekojaplaisil. 8.—12. märtsini on öötalwe J. Lusti apteegis, Suures tän. — N.-Jõesuus on öötalwe alewi apteegis, Wabaduse tän. ja Jõhwis — Jõhwi alewi apteegis, Turuplatsil.

Talud ei jõua pidada palgatöölisi.

Tapa ümbruses loobutakse hulgaliselt talupidamisest. — 20 talu müügile, rendile ja pooleterale.

Tapa ümbruskonna külades wõib märgata wiimastel aastatel otse masslilist talupidamisest loobumist seniste põllupidajate poolt, kas talude äramüümise, rendile wõi pooleterale andmise näol. Nii on linna ümbruskonna 4 külas — Tapal, Kurus, Jootmal ja Näos, kus kokku umbes 75 talu, wiimastel aastatel pooleterale antud 7 talu, rendile antud 5 talu, kuna 4 talu müügile lähewad, 3 edaspidi pooleterale antakse ja 1 talu sõõti jäetud. Seega 20 talu omanikud on loobumas wõi juba loobunud talude tegelikust kasutamisest, mis moodustab terwelt 27 prots. talude üldarwust.

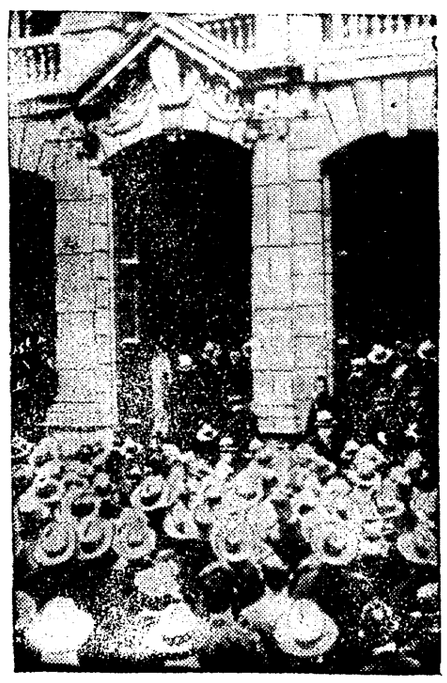
Talupidamisest loobumise põhjustena tuuakse ette rahapuudust, mis ei luba palgata põllutöölisi.

Supelwõõraid „suure lombi" tagant N.-Jõesuhu?

600 ameeriklast Eestisse suwitama.

Neil päewil wiibis Tallinnas ühe New-Yorgi reisibüroo ettewõtja Dawid Israim, et hankida informatsiooni Eesti supelasutiste kohta. Nagu tõlaline seletas, tahab New-Yorgist sõita eelolewal suwel Eestisse ligi 600 ameeriklast suwitama. Ameeriklased sõidakse siia juulikuu alul selleks eraldi üüritud laewaga ja jäätse Eestisse 4—5 nädalaks, millise aja jooksul külastatakse kõiki Eesti supellinnu ja -aleweid, seega ka Narwa-Jõesuud. Ameeriklane soowis endaga kaasa informatsioon-broschüüe Eesti supelasutiste kohta, mida aga meie supelasutiste kesskorralduse wõimalik polnud anda, sest tutwustamise-broschüürid on seni meil ilmunud ainult soome, rootsi ja saksa keeles. Lepiti lõpuks kokku nii, et ingliskeelsed tutwustamise-broschüürid saadetakse New-Yorgi büroole aprillikuus järele.

Narwa-Jõesuu supelalewi propaganda-broschüüre on omalajal hulgana trükitud inglise keeles, kuid need on supelasutiste kesskorralduse büroos lõppenud. Samuti on lõpukorrale jõudnud Narwa-Jõesuu soome-, rootsi- ja saksakeelsed tutwustamise-broschüürid. N.-Jõesuu alewiwalitsus peaks juba warakult mõtlema uute broschüüride trükkimisele.

Jaapani konsulaat Schanghais andis lahinguteks põhjuse.

Kui jaapani kaupmehed jaapani konsulaadis jaapani wälisaastumist jaapani kaupade boikoteerimise wastu Hiinas nõudsid, kogus konsulaadi ette suuri rahwahulki, kes wiimaks konsulaati ründama hakkasid. See oli signaaliks Schanghai sadamas seiswatele jaapani sõjalaewadele, kes warsti pärast seda linna tulistama hakkasid. Ülemine üleswõte – rahwahulk jaapani konsulaadi ees – tehti ühelt San-Franziskosse sõitwalt aurikult, anti sädetelegraafi teel edasi New-Yorki ja sealt Euroopasse Cherbourgi, kust nad lennukil edasi toodi Berliini.

Ka Ungarist huwireisijaid.

Üks suuremaid reisibüroosid Ungarist teatab, et seal olewat kawatsusel korraldada eelolewal suwel suurem huwireis Eestisse. Osawõtjad, enamikult ärimehed ja töösturid, tahtwat huwireisi teostada septembrikuu alul, kui Tallinnas ära peatakse ülemaaline näitus-mess. Huwireisijad külastawad peale Tallinna ka muid linnu. Peahuwi olewat koondunud peaasjalikult Eesti tööstusele, põllu- ja karjasaadustele ning looduswaradele.

Hiinlased lasewad papist kuulidega.

Mõned Hiina wäeosad tarwitawad wana sõjawarustust, mis ostetud Hiina walitsuse poolt weel enne rewolutsiooni. Ühe saksa firma poolt saadetud wanaaegsete püsside padrunite kuulid osutusid papi tükkideks, mis moe pärast olid wärwitud mustaks. Relwad on ka täiesti kõlbmatud. Pole siis ime, et waremalt ei suutnud hiinlased edukalt wõidelda isegi röövlite wastu.

Jõhwi alewiwolikogu „tupitsate" lõpuwaatus.

Wolikogu abijuhataja Oden tingimisi 2 nädalaks aresti.

12. jaanuaril s. a. Jõhwi alewiwolikogu koosolekul tekkis wolikogu abijuhataja Odeni ja wolinik M. Treilmanni wahel sõnawahetus, kusjuures kõigile ootamatult Ooden järsku samas, wolikogu saalis, löi M. Treimannile rusikaga pähe. Asi likwideerus küll ilma üldiseks skandaaliks paisumata, kuid kannatanu esitas kohtule erakaebuse teoga haawamises.

4. skp. oli see asi Jõhwi rahukohtuniku juures harutusel. Kuulati üle rida tunnistajaid. Rahukohtunik mõistis Odeni, kes ametilt puusepp, kaheks nädalaks arestitingimisi.

Ühe idee surm.

Idee sünd. — Wusfijad ja „ründ-pummelung". — Kunstisalong au ja kuulsuse laenajana. — Kohwitantalik diplomaatia.— Trummitaguja ja sildimaalija.—Kes kõige kangemad Narwa kunstnikud ja kirjanikud?

Mõni päew tagasi kirjutas „Põhja Eestis" keegi härra wõi daam Narwa kunstirahwa ühinemisest ühise mütsi alla. Kirjutise autor propageeris mõtet, et laialipillutud Narwa loowad jõud, kes tegutsewad näitekunsti, helikunsti, kujutawa kunsti ja ajakirjanduse-kunsti alal, astuksid jõbrameestena kokku ja paneksid aluse ühele wägewale kunstitemplile, selle sõna ideelises mõttes. Wististi mõlkus autoril meeles Tallinna eeskuju, kus äsjaasutatud kunstisalongis keeb intensiiwne tegewus.

Selleşt ideest on Narwas nüüd kinni hakatud küüntega ja hammastega, s. o. mitte filosofeeriwalt, waid kohe tegelikult. Arusaadaw, et laita ei ole selles midagi. Idee on ju hea, annab igatepidi mõõdu wälja — miks siis mitte katsuda temast hinda wälja lüüa! Proowimine ei ole igatahes keelatud.

En. nagu kuulda, teostatawat seda ideet mingisuguses wusfiwas õhkkonnas. Terwet mõtet ja terwe idee wusserdatakse ümber ebaterweks ja ebaeluliseks wärdjaks, kellele on raske nimegi leida. Ega siis ometi wõi tõsiselt wõtta niisugust nime, nagu „ründ-bumerang", kuigi isehakanud ristiisade agaruse ees tuleb müts maha wõtta. Miks just „ründbumerang? Wäga hästi wõiks nimeks olla ka „orang-gutang-pumellang" wõi „tingel-tang" wõi mõni muu riimikas wäljend.

Nimest ei ole, mõistagi, wähematki tähte niisuguse suure ettewõtte juures. Häda on aga see, et Narwa kunstisalongi jaluleupitamisega käiwad kaasas imelikud nähted, mis paljastawad meie kunstiinimeste kentsakat enesetunnet ja peenendatud lugupidamist oma sisemise „mina" wastu.

Nii mõneski kunstijunkrus olewat tekkinud nisukene arusaamine ja maailmawaade, et asutataw kunstisalong peab olema päikeseks, mille säras ja aupaistes on neil mõnus soendada oma edewust ja kunstnikuuulsust. Neil härradel näib kole suur puudus olewat isiklikust aupaisteşt ja tahawad sellele kunstisalonglasina lisa hankida. Säärase sisemise tõekspidamise järele peab titewoodis wiibiw kunstisalong kujunema aristokraatse päritolu ga tekitiseks, mis jagab oma liikmetele au, kuulsust ja tunnustamist.

Selle õilsa eesmärgi taotlemine, asja liikumapanemine ses kõdittawas suunas ongi toonud wusfiwust suure idee teostamisel. Demokraatliku printsiibi, üldise ühinemise ja sõbraliku ühistöö sildi all aetakse koguni teistsugust diplomaatiat. Niiwiisi ei jää idust muud järele kui paljas paha õhk.

Selle kohwitantaliku diplomaatia ülesandeks on sitkude eraldamine lammastest. See on wäga raske ülesanne: kellele anda kunstniku tiitel ja aukraad, kellele mitte. Sõelutakse isikuid mitmesüllalise kunstimõõdupuuga ja õiget aru ja otsa ei saada stiisti kätte. Pea hakkab suitsema.

Olgu ütsikute isikutega kuidas on, kuid põhimõtteliselt hukkamõistetaw ja pahakspandaw seisukoht on wõetud orkestrantide suhtes. Sest mõelge ometi — pillipuhujad ja trummitagujad, — mis on neil pistmist „kuntsiga"? Hoopis teine asi on mõni „Pallase" wabrikus wobritseeritud kunstnik, kes maalib pilte ja ainult hädaga silte — neid ei wõi kuidagi ühele palgale panna wilepuhujatega!

Ja nii olewatki asjad arenemas sinnapoole, et titewoodis siplew kunstisalong ei näi jõudwat märjategemisest kaugemale. Nende ridade kirjutamisele järgnewal päewal on küll „asutaw kogu" kokku kutsutud, kuid ma kardan kangesti, et see suur „kunstisalong" sünnib ümale — surnult sündinuna.

Mul on päris kahju, et suured Narwa kunstnikud, luuletajad ja kirjanikud ei ole ühel hoobil suured demokraadid. Kes küll hakkas seda asja nii tõlbilt liigutama?

Pool tundi Narva tööbörsil.

Juba warahommikul ollakse platsis.—Tööbörs—tööta inimeste muredepeegel ja lootuse-läte.- Mis räägiwad need, kes otsiwad teenistust ja leiba.

Töötahtjaid palju, tööd wähe.

Turu tänawal kohekordse kiwielamu alumisel korral asetseb Narwa tööbörs. Kell on alles 1/29 hommikul, kuid ooteruum on juba inimesi täis. Lakkamata paugub uks ja uusi tuleb lisaks, enamikult mehi. Täna on kuuldawasti lootust pääseda paarilkümnel kraawitööle, seepärast ollakse gi wara „platsis". Kõigil on suunatud pilgud kantselei luugi poole, et olla esimene. Ametnikel on tegemist, et luugi taga seisjaid rahustada: publik on kärsitu ja paljunõudlik. „Noh, kas saab tööd, wõi ei saa", põrutab üks töötahtjaist kärsitult wastu aknaklaasi. Trügitakse ja käratsetakse.

Pöördun eesruumis küsimusega töötu poole. Noor, tugew mees, aastatelt 35—40: „Kas kaua olete juba tööta?"

„Ah, mis selleşt räägida", wastatakse ükskõitselt, „kahe kuu eest sain wiimase palga, siiamaani olen olnud tööta. Pole see asi kiita midagi. Muret teeb korteriüür, poes ka wõlgasid laeni—wõta kust tahad. Paremad asjadki juba turule wiidud ja keresje pandud, kui weel oleks ütsi olnud, aga naine ja kaks lasi ka. Mida ma annan neile ette?"

Teine usutletaw, wanapoolne mees, on õige sõjakas, näitab oma kulunud finelit: „Wene ajal oli weel, mis oli, aga nüüdne elu ei kõlba kuhugi. Näljutawad meid, waeseid tööinimesi, ainult. Näe, seal ülewal nad istuwad (osutab raekoja poole), sina aga käi neid kummardamas. Ja need pennid, mis saadki, kuluwad kätte ära, nii et ei näegi".

Raske on nende ametnikkude töö, kelle teenistuse-kohustused on seotud otsekohe töötutega. Peab olema „paksu nahaga", et kõike ära kuulata, sest inimene tunneb end olewat õigustatud nõudma.

Ukse kohal seisab jõuk säärsaabastes mehi. Nemad on töötud esimesest kategooriast, kõik perekonnainimesed, mitme lapse isad. Seni nad on töötanud killustikkiw walmistamisel. Hiljuti pandud maksma nädalawahetusega töökord. „Meie ei saa nii elatud", ütlewad mehed, „tahame teha tööd igapäew".

Narwas on töötuid palju, tööd wähe. Seepärast on seatudki sisse säärane wahetuse-kord. Ühe nädala töötawad ühed, teise nädala teised; suuremate perekondadega inimesed—kaks nädalat nädalalise „puhkeajaga". Nii jaotatakse töö kõigile õiglaselt. Seda teenistust on muidugi wähe, kuid ometi saawad sellest osa kõik.

Keegi töölisnaine alustab kohe lahkelt juttu, aga kui kuuleb, et tegemist on ajalehemehega, ei taha enam sõnagi lausuda; kardab, et pannakse nimi lehte, ja siis olewat kõik „mokas", supitschekk wõetawad ära ja tööle ka enam ei saa, et mis sa käisid kaebamas.

Luban, et nimi lehte ei satu, ja naine pajatabki oma südamelt kõik ära. Olewat kolme alaealise lapse ema. Mehest polewat suurt asja, joob ja „räämab" ringi, pole temast enam kuu aega midagi kuulda olnud. „Kui ma saaksin kaksi nädalat kuus töötada, oleksin ka rahul", ütleb see töölisnaine wähenõudlikult, „meie kõrwaltmajast naine käib tööl, kes ei waja sugugi tööd, saab selletagi läbi".

Kõneluses tööbörsi ametnikega selgub, et üldiselt on töötud tööbörsi ruumes end korralikult pidanud ülal, wälisaarwatud mõned ükfikud juhtumid, kus isikud, kes „juhtide" osa etendanud, on püüdnud meeli segada ja rahutusi tekitada, nii kui see juhtus hiljuti, kus keegi töötu heitis telliskiwi hoolekande-osakonna aknast sisse. Niisugustels lärmitsejatels on osutunud itka inimesed, kes ulakuse tõttu wõi mingil muul mõjuwal põhjusel on wallandatud töölt wõi kaotanud toidu-saamise õiguse.

5000 krooni lisakrediiti. Hädaabitööd Narwas jatkuvad poole aprillini.

Maal üle 15.000 töötu?—11.279 töötule leiti tööd.

Läinud nädalal wiibis Narwa linnapea J. Luts Tallinnas, et teedeministeeriumilt lisakrediiti nõutada hädaabitööde jatkamiseks. Narwas hädaabitööd krediidi lõppemisel ähwardasid teatawasti katkeda 10. märtsil.

Linnapea J. Luts Tallinnast tagasi jõudes seletas, et ministeeriumilt on loota lisakrediiti umbes 5000 kr. ulatuses, nii et hädaabitööd wõiwad jatkuda takistamatult wähemalt aprillikuu keskpaigani.

*

Statistika keskbüroo on seni töötute registreerimislehed, mis saadeti laiali weebruari keskel, 198 wallalt ja 8 alewilt tagasi saanud. Nende omawalitsusüksuste piirides olid end üles annud üle 9000 tööta inimese. Kuna üle 100 walla materjalid weel puudu wad, siis arwatakse, et üle 15.000 inimese kannatab praegu maal tööpuuduse.

Kuigi töötute arw kujuneb wõrdlemisi suureks üleskirjutuse järele, ei paista siiski üldiselt seisukord olewat nii halb, kui waremalt mõnel pool arwati. Neid töötuid, kes tingimata wajaks ühiskonna abi tööwõimaluste muretsemisel, pole palju.

Kuni 1. märtsini oli töötuid awalikele hädaabitöödele saadetud 9490 ja eratöödele 1789, kokku seega tööd leitud 11.279 inimesele. Samal ajal oli ilma tööta 10.646 inimest.

Eelmistel aastatel meie suurtehased wõtsid suwel töölisi juure, kuid tänawu on selleks wähe lootusi. Wabrikutööliste üldarw on tänawu langenud wõrreldes 1930. a. 10 tuhande inimese wõrra.

Narva ajakohane suvemuusika.

Kontserdid algawad 15. mail.

Narwa ei jää ilma suwemuusikata ka eelolewal suwel. Neil päewil sõlmiti linnawalitsuse ja Narwa orkestrantide ühingu wahel leping suwemuusika korraldamiseks Pimeaias. Lepingu järele annab orkestrantide ühing Pimeaias kontserte 15. maist kuni 15. septembrini, kuid arwatawasti hakkab ühing kontserte andma juba waremalt, kui ilmad seda lubawad. Kontserdid on wiis korda nädalas, kella 8—10-ni õht. (15. maist kuni 15 juulini) ja sügisepoole kella 7—9-ni õht.

Orkestri koosseis on ette nähtud wähemasti 18-liikmelisena, kusjuures ühing peab orkestrile leidma nõuetele wastawa juhi. Muusikalise taseme eest hoolitsemine on antud kolmeliikmelise komisjoni kätte, mis moodustatakse linnawalitsuse ja ühingu esindajaist ning orkestri juhist.

Pääs kontsertidele on endiselt 5 senti ja sellegi tasumine wabatahtlik.

Nagu kuulda, tahab ühing eelolewal hooajal korraldatawate kontsertõhtute taseme eest erilist hoolt kanda. Selle eesmärgi taotlemisel on muuseas ette nähtud külaliste-solistide tihedamad esinemised.

Ed. Kõomägi Narva sinfooniaorkestri juhiks?

Tuntud muusikamehele ja helliloojale Eduard Kõomäele on Narwa orkestrantide ühingu poolt tehtud ettepanek tulla ühingu sinfooniaorkestri juhatajaks. On loota, et Ed. Kõomägi wõtab ettepaneku wastu. Seega saaks Narwa suwemuusika orkester omale tunnustatud juhi.

Protokoll märgib eksimusi...

Müüdi alamõõduliſi kalu. Wiimasel ajal on sagedasti tabatud Narwa turul kalamüüjaid, kelle korwidest leitakse kalapoegi, mida wastawa seadusega keelatakse püüda, weel wähem müüa. Nii tehti läinud nädalal jälle protokollid alamõõduliste kaladega kauplemise pärast Narwa Peetri turu kalakaupmeestele Aleksander Komarowile ja Iwan Saschtinile.

Juhtis loata autot. Wastutusele wõetakse Narwa elanik Peeter Tsupsmann, kuna ta juhtis wastawa loata autot.

Rapſiſõbrad ja „ſoolaputka". Narwas, 6. Jaani tän. nr. 6. elutsew Wiigand Kimmel on mees, kelleta politsei arestimaja pole üldse mõeldaw. Kui ta hommikul wabaneb „soolaputkast" talutatakse ta juba õhtul jälle waaruwail sammel kordniklude wahel sinna tagasi joobnult rahurikkumise wõi mürgeldamise pärast. Läinud nädalal ta „küllastas" terwelt kolm korda arestimaja. Peale selle wõeti wahi alla nädala jooksul joobnult rahurikkumise pärast Narwa elanikud Aleksander Piilberg, Johannes Randmer, Madis Allik, Anton Hoff, Wiktor Kruuse, Woldemar Lont, Boris Nõmmemees, Sergei Iljinin, Wladimir Timofejew, Walerian Rasſonow. Joobnult rahurikkumises süüdistatakse weel kaheksat tundmatut isikut ning Walerian Rasſonowi, joobnud olekus kordnik Tamme löömises. — Joobnult awalikku kohta ilmumise pärast wõetakse wastutusele narwalased Pauline Sander, Johannes Warmisſon ja Joosep Preem.

Õnnetus poiſikesega. Kulgul nr. 21. elutsew poisike Oswald Walge kukkus Narwa Kreenholmi 7. eesti algkooli õuel maha, wigastades jalga. Wigastus on kerget liiki.

Rikkus waranduſt ja ähwardas. Narwas, 2. Uuskülа tän. nr. 4—10 elutsew August Naarits awaldas politseile, et keegi Mitrofan Larionow olewat tema waranduſt rikkunud, ja kui ta tulnud keelama, olewat teda koguni ähwardanud.

Ringiümber Alutaguse

Sündmuſt pildis.

Armastuse-jumalanna wembud.

Eelarve valmib.

Narwa linna 1932./33. aasta eelarwe on walmimas. Osakondade poolt on wastawad eelarwe-kawad linnawalitsusele esitatud. Eelarwe tuleb kuuldawasti tasakaalu samasuguse summaga kui mullugi. Linna eelarwe-komisjon on pidanud juba kolm koosolekut. Lõplikult walmib eelarwe 2—3 päewa pärast.

R.-Jõesuu alewi eelarwe wõeti wiimasel alewi-wolikogu koosolekul wastu 39.936 kr. 64 tasakaalus.

1. diwiſi staap Rakwerre.

1. diwiſi staap lähemal ajal wiiakse Narwast üle Rakwerre ja osa Narwas asuwaid wäeosi Jõhwi, milleks juba eeltööd käimas.

Kellele hääletawad Narwa riigi- ja omawalitsusteenijad?

Poliitiliste erakondade jõudude wahekorra muutus on ka Narwa riigi- ja omawalitsusteenijate peres kõne all. Elawalt wahetatakse mõtteid selle üle, misſuguse poliitilise erakonnaga eelseiswail riigikogu walimistel kaasa minna, s. o. kellele oma hääled anda. Ühingu juhatuse wiimasel koosolekul otsustati lähemas tulewikus kutsuda kokku ühingu aasta-koosolek, kus arwatawasti ka nimetatud küsimus kaalumisele wõetakse.

Narwas 820 töötut.

Aasta jooksul töötute arw 75 protſ. wõrra kaswanud.

Läinud laupäewal oli registreeritud Narwa linna tööbörsis 820 töötahtjat, neist 370 meest ja 450 naist. Eelmisel aastal samal ajal oli ametlikult töötuid 272, 170 meest ja 102 naist. Seega on töötute arw, wõrreldes läinud aastaga, 548 inimese, s. o. umbes 75 protsendi wõrra kaswanud.

Praegu on hädaabitöödel 604 inimest, neist 484 meest ja 120 naist.

Kutse- ja täienduskoolid tegutsevad edukalt.

Haridusotsiaalministeeriumi nõunik J. Kiiwet rewideeris neil päewil täiendus- ja kutsekoole Wirumaal. Nendes koolides rewideerija konstateeris õpilaste tõusu. Tütarlaste seas iseäranis on elaw huwi kutsekoolide kangakudumise osakondade wastu.

Narwa-tagused hingemaad krunditud.

Narwa-taguste waldade hingemaad, mille kruntimine algas juba 1923. a., on nüüd lõpule jõudmas. Hingemaadest on weel kruntidesse planeerimata ainult mõned wähemad ükſused. Wiimaste ükſuste planeerimine kruntidesse peale 1. aprilli sünnib omanike kulul ja riigi toetusel.

Gripp Tapal.

Gripp on jõudnud otsaga ka Tapale. Möödunud nädalal haigestusid koolides umbes pooled õpilased, mille tõttu ka koolitegewus katkestati ja kool suleti.

Põllutööliste palgad wähendamisele 20—30 prots. wõrra.

Arwestades praeguste oludega, peetakse mõõdapääsematuks põllutööliste palkade wähendamist. Wähendamine kõiguks, kohalikke olusid arwesse wõttes, 20 ja 30 prots. wahel.

Peremeheta maad Narwatagustes waldades riigile.

Narwa maakorralduskomisjoni poolt on wastawate seaduste järele riigile üle wõetud peremeheta maad, mis asusid Narwa-tagustes waldades. Wiimaste ükſuste ülewõtmine Narwa, Kose ja Skarjätina wallas sündis 4. märtsil. Kõik riigile üle wõetud peremeheta maad planeeritakse ja selle järele antakse kas juurelõigeteks wõi asundustaludeks. Nende maade kinnistamine sünnib tasuta kuni 1. aprillini s. a. Kui aga peale 1. aprilli juhtub weel ilmsiks tulema mõni peremeheta maatükk, siis seda enam riigi tulul kinnistada ei saa.

Raudnaelad lehma ſiſikonnas.

Läinud nädalal jäi Atsalama talunikul R.-il lehm haigeks. Mees müüs lehma Jõhwi lihunikule 25 krooni eest. Lihunik tappis looma ära. Looma ſiſikonnast leiti mitmesuguse suurusega raudnaelu, rihma pannel j. m. Üks raudnael oli tunginud lehmale wahelihasse ja teine oli südame lähedal.

Lehm oli annud hästi piima ja polnud ka lahja. Kust raudnaelad lehma ſiſikonda said, on mõistatuseks.

Möldriamet ei toonud rikkust sülega kokku.

Pagari ümbruſes weskeid kui tähti, aga ükski eitööta.

Mäetaguse wallas Pagari asunduses elutsew Reinhold W., kes mõni aeg tagasi samas wallas Jõepere külas oli taluperemees, kuid raskustesse sattunult kruudi ligi 2000 krooni eest maha müüs, mõtles hakata möldriks. Nõu hea: teeb weski lahti, raha tuleb kokku mis robinal, olgu aga rahakott ligi Saigi siis wiimaks kaubale end. Pagari mõisa omaniku S., kes laskis W.-l tuua oma „kolid" end. mõisa põlenud rehte. Seal siis wärske mölder töötas rõõmſa meelega sügiseſt saadik. Sai korra asjaga niikaugele, et juba jahwatasti paar nädalat talumeestele wilja peenets. Kui weski käis, oli mölder W.-l kibe-kiire: juba wolksub siit — on katki kruwi wõi muu wiga, aga mölder ei jäta mootorit seisu, parandab koik — weski aga muudkui jahwatab. Siis tuli õnnetus: mootor hakkas „streikima", lakkas töötamast. Parandus — oma 250 krooni. Atsalama tarwit.-ühisuse kauplus, kust naftat toodi, ei anna enam wõlgu. Tellib W. mootori osad, tulewad jaama. Ei ole raha — lähewad linna tagasi. Otsib sõpru ,kes aitaks, aga usaldus igalpool kadunud. Töö seisab, weski wilja täis. Ümbruses weskeid kui tähti, aga ükski ei tööta. Talumehed pahandawad, et tuleb weskile sõita 10—12 klm kaugusele. . .

Narwa kinnistusjaoskonna korraldamine lõpule jõudmas.

Aktide kogumine lõpeb 1. aprillil.

Teatawasti toimub juba mõnda aega kinnistusaktide üleandmine Rakwere-Paide kinnistusjaoskonna poolt Narwa linna kinnistusjaoskonnale. Üle antakse need aktid, mis käiwad kinnistute kohta Narwa linna administratiiwpiires. Üleandmine hakkab nüüd juba lõpule jõudma ja wiiakse täielikult läbi 1. aprillils. a.

ÜENÜ Alutaguse keskkorralduse koosolek Jõhwis.

14. märtsil on Jõhwis ühisgümnaasiumi ruumes kawatsetud korraldada ÜENÜ Alutaguse keskkorralduse koosoleke kus kõneleb ÜENÜ keskjuhatuse teaduslik sekretär A. Meikop ja teisi Alutaguse noorsootegelasi.

Mees kukkus jõkke.

Neil päewil kukkus Aaspere walla Loobu-Metsanurga küla taluperemees, 54-a. Aleksander Samelselg, Watku jõkke. Mees päästeti seltsiliste poolt. A. S. ühes naabritega oli Watku mõisa puid wedamas. Saanud puukoormaga Watku sillale, pidi koorem ühes hobusega libisema lagunenud sillalt jõkke. Et õnnetust wältida, pani A. S. koormale „jalad wastu", kuid kukkus seetõttu ise üle peakaela jõkke, kus wesi üle 2 meetri sügaw. Tugewa weewoolu tõttu ähwardas meest jää alla wiimise hädaoht, kuid wiimaks õnnestus tal siiski haarata kinni jääserwast, kust teised ta päästsid.

Kreenholmi turbarabas jatkub tegevus.

Möödunud suwel walmistati Kreenholmi wabriku turbarabas turwast sarnasel hulgal, et hariliku olukorra suures oleks turwast jatkunud wabrikule wähemalt kaheks aastaks. Nüüd aga tuurenes turba tarwitamine niiwõrd jõudsasti, et turwast jatkub waewalt talweni. Sellest tingituna jatkub turbarabas ka eelolewal suwel tegewus. Turbatöõstuses on suweti alati tegewuses kaks turbalõikusemasinat.

Ühiſelt kutſemureſid lahendama.

Ka kaitsewäelased-orkestrandid Narwa orkestrantide ühingu liikmeiks.

Elukutseliste muusikameeste koondistena tegutsewad Narwas orkestrantide ühing ja 1. diwiisi orkester. Kuigi nende kahe koondise wormilik ühinemine ei ole teostataw, on kõiki Narwa muusikamehi, nii kaitsewäelasi kui ka eraisikuid, asutud organiseerima sel teel, et kaitsewäelased-orkestrandid astuwad eraisikutena orkestrantide ühingu liikmeiks. Seega on kahe suurima muusika alal tegutsewa koondise tegelik ühinemine läbiwiidaw. Wiimaste päewade jooksul on astunud Narwa orkestrantide ühingu liikmeteks 19 kaitsewäelast-orkestranti. Ühingu liikmete üldarw tõuseb juba 43-le, kuna on tulnud juure liikmeid ka eraisikute-muusikute seast. Alles mõni aeg tagasi oli liikmeid ühingus 28.

Seega Narwa orkestrantide ühing kujuneb organisatsiooniks, kuhu koonduwad kõik elukutselised Narwa muusikamehed.

Uuſi omnibuſe-liine.

Uuteſt omnibuse-liinidest käesolewal aastal algawad tegewust: Rakwere-Wiru-Jaagupi-Wenewere-Awinurme-Lõhupuu-Rakwere-Rannapungerja, Wõhma-Waibla-Järwa-Jaani-Ambla-Tapa j. t. Üldse jääb käesolewal aastal üle maa tegutsema 70 liini.

Kes tuleb Narwa malemeiſtriks?

Meiſtriturniir lõppemas.

Pärast 12. wooru hakkawad esiwõistluste tagajärjed selgemaks muutuma. Üldiseſt wõistlejate hulgast, mis wähenenud loobumiste tõttu 18-lt 15-le, on eraldunud esikohtadele tulejate grupp, kuhu kuuluwad Pruun, O. Mauer, Bock, Saareke, Scheel, Maurer, Mihailow ja Salomon. Nende hulgas on igatahes ka Narwa 1932. a. malemeister. Seni on parem punktide seis O. Maueril, kel 5 wõitu ja 1 kaotus (2 partiid lõpetamata), järgnewad Pruun, Mauer, Saareke.

Wõiſtluste suurt pinget tõendab suur katkestatud (ligi 10) partiide arw, milles nii mõndki üllatawat peidus.

1. kl. on lootusi pääseda 2 kl. G. Mihailowil, Kuktel wõi Kubjasel. Praegune Narwa maletajate 2 kl. ei ſisalda igatahes suurt mängutaset.

Meiſtriturniiri 14. woor mängitakse teisipäewal, millal kohtawad O. Mauer-A. Maurer' Pruun-Scheel, Esſenſon-Jääger, Bock-Mihailow, Eiche-Must, Müller-Männimägi. 15. woorus kohtawad: Eiche-Mauer, Maurer-Pruun, Scheel-Esſenſon, Jääger-Bock, Mihailow-Resew, Müller-Must, Saareke-Männimägi.

„Wankrirehwi ſeadus" teeb muret.

1. aprillil hakkab maksma seadus, mille aluſel on keelatud praeguſe rehwilaiusega wankrirataste tarwitamine ja peab tarwituſele wõtma laiemad rehwid. Uute rehwide muretsemine teeb põllumeestele muret. Kuigi leitakse, et laiem rehw on tarwiline, peaks ootama sellega, kuni tulewad lahedamad ajad.

Tadeus Kraus Narwa katoliku koguduſe uueks preeſtriks.

Rooma paawsti poolt on Narwa rooma-katoliku koguduse uueks preestriks nimetatud poolakas Tadeus Kraus, 41 a. wana, kes juba Narwa jõudnud ja ametisse astunud. Eelmiseks rooma-katoliku koguduse juhiks Narwas oli Leo Abraitis, kes hiljuti kurguhaiguse tagajärjel lahkus elawate kirjast. Wahepeal täitis nimetatud koguduse juhi kohuseid Tartu rooma-katoliku preester Welling.

Uus paawsti sulane on sündinud 10. nowembril 1890. a. Lwowis, kus ka algharidusе sai. Gümnaasiumi lõpetas Sanokis ja ülikooli Krakowis 1917. a. Peale ülikooli lõpetamist on Kraus olnud waimulikuks 6 aastat Lwowis, 6 aastat Krakowis ja aasta Rozwadow. Wiimaselt kohalt määratigi ta paawsti korraldusel Narwa rooma-katoliku koguduse juhiks. Eestisse saabumisel oli K. lühemat aega Tartus, kust siis sõitis Narwa.

T. Kraus räägib 4 keelt, poola, saksa, ladina, wene ja ka eesti keelt. Narwa rooma-katoliku koguduse liikmete arw on 400 ümber.

Heinawarguſed sagenewad.

Wiimasel ajal on rohkesti ette tulnud heinawarguſi Püssi ümbruskonnas. Nii warastati jälle ühel ööl Püssi metskonna metsnik M. Juntri ja metsawaht Arnold Jalasto heinakuhjad. Waraste jäljed wiisid Oandu asundusse kellegi L. elamu juure, kust leiti heinu, mis kuhjalawast leitud heintega ühte läksid. Politsei asus asja juurdlema.

Hobuſepaſs peeti kinni. Arthur Matiesen, kelle elukoht Narwas, Linda tän. nr. 10—2, süüdistab 3. Roheline tän. nr. 6. elutsewat Theodor Tõnnissoni tema hobusepassi omawolilises kinnipidamises.

Olga lõi Mariat. Narwalane Olga Kuiwa kaebas politseiwõimudele, et keegi Maria Purk olewat teda löönud. Awalduse põhjal koostati protokoll.

Warguſi. Jõhwi laadal warastati sama walla elanikult J. Johanſonilt ridikülliſt 21 kr. raha. — Jõhwi wallas, Puru külas wiidi ära talunik A. Kallo heinakülinist 25 kr. wäärtuses heinu. — Narwa wallas, Kalliwere wahtkonnast warastati Kalliwere küla taluniku Madis Hauka metsast 10 krooni wäärtuses küttepuid.

Haawati naiſe au. Johanna Pithoff, elab Narwas, süüdistab Nikolai Pikaljewi teoga auhaawamises.

ÄRGE UNUSTAGE

uuendamast Narva ja Ida-aVirumaa kõige suurema ning loetavama ajalehe

„PÕHJA EESTI„

tellimist

„Põhja Eesti" jagab Teiega raske aja muresid ja näitab teed paremasse tulevikku.
„Põhja Eesti" ei seisa ühegi poiitilise partei teenistuses.

NARVA TEATER „WÖITLEJAS"

Kesknädalal, 9. märtsil 1932. a.kl. 8.30 õ.

„Estonia" teatri külaskäigu etendus

„Haljal oksal"

Mait Metsanurga näidend 4 v.

Pääsmed 150—50 s. Eelmüük „Kooli" kaupluses Suur t. 16, M. Võhma äris Joala t. 16 ja kaks tundi enne algust teatri kassas.

NARVA MAJAOMANIKKUDE SELTSI

aasta-peakoosolek,

millest Seltsi liikmeid palutakse osavõtma ilmuda, peetakse kesknädalal, 9. märtsil 1932. a. kell 19 (kell 7 õhtul) „Ilmarise" Seltsi ruumis.

PÄEVAKORD:

1) Koosoleku juhataja ja protokollikirjutaja valimine;
2) 1931. a. aruande kinnitamine;
3) 1932. a. eelarve „ ;
4) põhikirja muutmine;
5) valimised põhikirja järele;
6) juhatuse teadaanded ja jooksvad asjad.

Koosoleku eel võetakse liikmemaksu vastu.

Narvas, 3. märtsil 1932. a.

Seltsi juhatus.

Narwa Peetri Vabat. Tulet. Seltsi einelauas saadawal

maitsevaid lõu-na- ja õhtusööke

Köök uue ökonomi pr. Toro asjatundlikul juhtimisel. Hinnad odawamad kui kuski mujal. **Lõunad à 40 senti ja õhtusöögid à 35 senti.**

Teatan hoiatuseks, et mina oma äraläinud naise

Linda Posendorfi

tegude ja võlgade eest enam ei vastuta.

Oskar Posendori.

Soowin laenata

kiwimaja esimese obligatsiooni wastu

5000--6000 krooni

Pakkumised saata slt. „obligatsioon" all.

Puuhoov

V. Tschischikov'i

Narvas, Paemurru tn 19 Telefon 128.

Soowitab häid kuivi kase-, lepa- ja segapuid.

Hinnad alandatud, alates 5 kr. mtr.

Siin ka saadaval ehituse palke igasugusel arvul. Täpsemaid teateid saab isiklikult ehk telefoni teel.

CREPE GEORGETTE

ON MOODNE.
JA SEE ON SAADAVAL

K/M. **„TEKLA"**

(EESTISIID)
NARVA OSAKONNAS PEETRI PL. 6.
ÜLEJÄÄGID SUURE HINNAALANDUSEGA.

Soliidsesse äri-ettewõttesse wajatakse

kaasosanikku

3000-5000 kr.

kapitaliga.

Kaasatöötamise wõimalus.

Pakkumised saata slt. „Äriosanik" all.

Rutuliselt müüa

kaks kreposteeritud vana

talukohta.

Lähemaid teateid, saab: talu suuruse ja hinna üle Jõhvis, „Alutaguse Elu" toim. H. Lill'ilt.

Oksjon. Pühapäewal, 13. märtsil, 1932 a., kell 12 päewal saab Narwa Vaestelaste Kohtu sellekohase otsuse täitmiseks Narwas, Tallinna maantee, maja nr. 19

enampakkumise teel

äramüüdud surn. Emilie Krupp'ist järelejäänud wallaswara: mitmesugune tubane sisseseade, pesu, riistad, majapidamistarbed ja paljn teisi asju.

Linna oksionaator: A. Hochmuth.

Müüa

rauatrei-pink

Tsentrite wahe 1½ meetrit, flahpaan, 2 planseibi ja muud tarbed. N.-Jõesuus, Vabriku t. 2. **Müüle.**

Pesu-pesija

palub tööd. Narwas, Posti tän. 54—3.

Narva Majaomanike Pank

Annab laenusid majade, kaupade ja wekslite kindlustustel

Võtab raha hoiule ajakohaste protsentidega ja toimetab kõiki muid panga operatsioone.

Narva, Peetri plats 2, telef. 268 (omas majas).

Dr. Ilse Ugam-Põder
naishaigused ja sünnitusabi.
Narwa, Peetri pl. 3.
Wastuwõtt kella ½9—½10 hom. ja kella 3-5 p. l.
Kõnetr. 312.

Dr. O. Reier
Westerwalli t 27/29, tel. 205.
Sise- (südame, kopsu-, neeru-, kõhu etc.) suguja nahahaigused.
Kõnetunnid: homm. kella 9—10 ja p. l. 4—6.

Dr. Maria Heinrichsen-Kuusin
Nais-, sugu- ja sisehaigused
Vastuvõtmine äripäevadel kella 11—1 ja 5—7.
Joala tän. nr. 19 Sinka m. (Juhkentali apteegi kõrval).

Dr. A. Kress
Suur tän. 20, telef. 2-12.
Sisemised ja suguhaigused.
Elektrirawimiskabinett, kõrgustikupäike.
Wastuwõtmine kella 10—1 ja 5—7.

Dr. J. KEERBERG
Nina-, kurgu- ja sisehaigused.
Wastuwõtt kella 1—2 p. l. ja 6—7.30 õht. Laupäeviti õhtust wastuwõttu ei ole.
Narwa, Peetri pl. 3.

Hra **Arthur Gabril**

Toilas

wõtab „Põhja Eesti" tellimisi vastu.

Noored neiud!
Vanapoiss 25 aastates soovib teiega igavuse peletamiseks

Kirjavahetust,

millele järgneks tõsine tutvus. Kirjad slt. „Vanapoiss" all.

Jõhwi jsk. ja alewi arst

Dr. H. Lasberg

arstide kursuselt tagasi jõudnud. Wõtan jälle haigeid wastu.
Väljasõidud igal ajal.
Rakwere tän. 2, telef. 27.
Elukortar Narwa tän. 7, telef. 27.

Väga soodsatel tingimustel

maja müüa

kaunis kohas Narwas. Teateid saab „Põhja Eesti" talituses.

Uuesti remonteeritud

korter

üürile anda. Teateid saab Tuisk'i kpl. Narwas, Malmi tän. 5.

Hra **K. Rääbina**

lisakus

wõtab „Põhja Eesti" tellimisi wastu.

Hambaarst
A Reise

Võtan nüüd aiuult 4 päeva nädalas vastu.
Kesknädal, neljapäev, laupäev 10—1 ja 2—5-ni
Pühapäev. 10—1-ni
Teistel päevadel vastuvõttu ei ole.

Juhuslikult müüa hea

pesu-rull

(uuem mudel.) Narvas, Pagari tän. nr. 13—4.

Vastutav toimetaja H. Lill
Väljaandja K.-U.-Ü. „Põhja Eesti"
K.-u.-ü. „Põhja Eesti" trükk 1932